

hčera neumrljivega očeta Slovenije, dr. Janeza Bleiweisa viteza Trsteniškega, čegar spomin naj živi vse čase, dokler bode stal narod slovenski!

Obravnave deželnih zborov.

Deželni zbor kranjski.

V tretji seji 7. t. m. se je po predlogu viteza Gutmannsthal in dr. Vošnjaka volila deputacija, ki ima iti v Trst poklonit se presvitlemu cesarju v imenu kranjske dežele; voljena sta bila dr. Vošnjak in vitez Gutmannsthal, da gresta tje z deželnim glavarjem.

Potem je bila cela vrsta ustnih poročil finančnega odseka o predlogah deželnega odbora, to je, računskih sklepov raznih deželnih zakladov, ter o nekaterih peticijah, med drugimi o prošnji društva za podporo bolnih dijakov na Dunaji, kateremu se je dovolilo 50 gold., za kranjske dijake pa še 200 gold. Prošnja šmartinske občine pri Litiji, za podaljšanje obroka za poplačanje predposojila 500 gold., prejetega za zidanje šole pa večina nemškutarstva ni hotela vslišati, akoravno jo je poslanec gosp. Svetec prav toplo zagovarjal.

H koncu je bila volitev v finančni odsek, v katerega v prvi seji voljeni narodni poslanci zavoljo Vestenecka niso hoteli vstopiti; na njihovo mesto so bili voljeni: Lašan, Gutmannsthal, Savinšek in Taufferer. Tako je zdaj ta najvažnejši odsek sestavljen iz samih nemškutarjev.

Četrta seji včeraj 13. t. m. je predsedoval deželnega glavarja namestnik gosp. P. Grasselli, ker v Trst odšle deputacije: gosp. deželnega glavarja grofa Thurna, dr. Vošnjaka in vit. Gutmannsthal še ni bilo nazaj, bili so namreč k cesarju na obed povabljeni; gospod Grasselli je zborovanje gladko in v lepi slovenščini vodil. Došlo je zbornici več peticij, ki so se izročile dotičnim odsekom. Na dnevnem redu je bila zopet cela vrsta poročil finančnega odseka o računskih sklepov in proračunih raznih deželnih zakladov, ki so se skoro brez ugovora potrjevali, in pa o celi vrsti peticij. Poročali so samo nemškutarski gospodje, zato je bilo vse prav enomerno in dolgočasno. Ko so prišli do peticij, se je končala seja, prebrala pa po gosp. Klunu sestavljena interpelacija narodnih poslancev do gospoda deželnega predsednika o delovanju nemškega „šulferajna“ na Kranjskem. To interpelacijo prinesemo prihodnjič.

Peta seja bo v petek 22. t. m.

Naši dopisi.

Od virov Krke 13. sept. — Pred nekaj časom sem poročal „Novicam“, da so raki v zgornji Krki še zdravi. Danes pa poročam, da so tudi tukaj raki čisto vsi poginili. Imeli so nekateri rakarji obilo nalovljenih, ali morali so jih zakopati, tolik smrad so delali. V Soteski jih je neki na jéz toliko nanoslo, da so jih morali zavoljo smradu naprej prožiti. Zgubili so ljudje obilen zaslužek. — Kakor je cesta od nas proti Ljubljani lepa in dobro vzdržana, tako slaba in zanemarjena je pri Zdenski vasi. Človek bi skoraj mislil, da se oskrbništvu te kantonske ceste skušate, katero jo bo bolj zanemarilo. Spada namreč en del te ceste v litijski, veči del pa v kočevski okraj. Ako se kmalu ne popravi, ne bo moč več z vozom od Krke od Zdenske vasi in dalje do Lašič. Kaj neki pravi k temu gospod baron Taufferer?

Vipava 14. sept. — Uže pred meseci rodila se je v vrlem odboru čitalničnem misel, poslaviti letos na

mali Šmarin spomin svojega umršega častnega uda in nedomestljivega očeta Slovencev, dr. Janeza Bleiweisa viteza Trsteniškega. A da bi to vrlo misel tudi izpeljal in sicer kolikor mogoče njega vredno, ugibal je, kako ga hoče najbolj poslaviti in kje slavnost prirediti? — Čitalnični prostori zdeli so se mu zdatno pretesni. Zato dobro došli so mu velikanski prostori na Zemonu (grajščini gosp. grofa Lanthierija, $\frac{1}{4}$ ure od Vipave) tem bolj, ker je ravno tú pred 20 leti dr. Bleiweis počastil Vipavce. Ta kraj tedaj spremenil je veselični odbor, osobito c. kr. pristav gospod Furlani in gospod Ravnikar, v pravi raj in notranji prostori, posebno velika dvorana bila je podobna kakemu z najokusnejšimi cveticami in podobami in najkrasnejšimi lustri ozaljšanemu in razsvetljenemu svetišču.

Med tem približal se je dan svečanosti, katera se je, djal bi, pričela uže v Logu, kjer so veterani II. primorskega veteranskega društva sè slovesno sv. mašo ob 10. uri slavili rojstni dan Nj. Veličanstva Fran Josipa I. in Nj. ces. Visokosti carjeviča Rudolfa. Po sv. maši šli so ti „in corpore“ (na čelu gosp. grof Lanthieri) z vrlo godbo svojo v trg in vstavili se pred sè zastavami ozaljšano palačo načelnika svojega in zasvirali tú med pokom možnarjev in gromovitimi živio-klici cesarsko himno. Potem šli so obedovat v restavracijo čitalnično, a zbrali se po obedu zopet pred stanovanjem stotnika svojega, gosp. grofa Lanthierija. In med tem, ko je svirala tú godba vrlo dobro nekatere komade, zbrala se je velika množica prostega ljudstva, a tudi mnogo inteligence, še več, kot smo se je nadejali, posebno zato, ker je bilo vreme prejšnji dan jako neugodno. Točno ob 4. uri dojdejo tudi udje in odborniki čitalnični sè svojo zastavo, in kmalu prične se pomikati dolga vrsta čestilcev dr. Bleiweisovih proti Zemonu. Na čelu šli so udje in odborniki čitalnični sè svojo zastavo; za njimi uvrstila se je godba, ki je preizvrstno ves pot svirala narodne pesmi; potem prišli so veterani, na čelu gosp. grof L.; za njimi oddelek požarne straže vipavske in naposled na stotine ljudstva. Ko se bližajo vsi ti Zemonu, pozdravlja jih grom možnarjev, in ko pridejo tja, velika uže tamkaj zbrana množica in slavolok s pozdravom „Dobro došli!“

Kmalu potem prične se spored in sicer z Jenkovim „Naprej“, katerega je med gromovitimi „živio-klici vrlo dobro svirala veteranska godba. Na to stopi na oder za vse dobro in vzvišeno zeló vneti g. grof Lanthieri, ter pozdravi goste s krepko in lepo besedo blizu tako le: „Slavna gospoda! Ljubezen naroda je vrlih in slavnih mož najboljšje plačilo. To pripoznava tudi slovenski naš rod, ter spoštuje in slavi svoje duševne dobrotnike osobito s tem, da prireduje v njihov spomin veselice — narodne praznike. Tako slavil je uže očeta slovenskega pesništva, pevca Vodnika, tako korifeja slovenskih pesnikov Fr. Preširna in uže jedva pred dobrim letom umršega, v svojih delih nenadomestljivega prozajika Josipa Jurčiča. Če tedaj slavi uže te, koliko bolj hoče slaviti in bode slavil svojega prvega prebuditelja, svojega ljubljenca in očeta, premilega nam dr. Janeza Bleiweisa viteza Trsteniškega! Zato meni čitalnica vipavska, da se strinja z duhom naroda, da mu je priredila svečanost njega vsaj deloma vredno in dostojno. Da je pa v istini dostojna, pripomorete, slavna gospoda! največ Vi, ki ste počastili v tolikem mnogobrojnem številu nas in spomin pokojnega Velikana, — za kar naj Vam zakličem v imenu čitalnice in vselej narodne vipavske doline kot predsednik prve, iz globočine srca, srdačen: „Dobro došli! Bog poživi čestilce in spomin neumrljivega nam očeta dr. Janeza Bleiweisa!“ Gromoviti živijo! in slava! zadoné sedaj po dvorani in ponehajo še le potem, ko nastopijo pevci pod vodstvom vrlega pevovodje, gospoda

Alojzija Lavrenčiča ter zapojó Hajdrihovo „Jadransko morje“ in po „Slavnostnem govoru“ (katerega podajamo čestitim čitateljem na drugem mestu), čveterospev „Pri oknu sva molčé slonela“ in Lisinsky-ev: „Tam gde stoji“ tako izvrstno, da so morali jih ponavljati; posebno občudovali smo krasni in milodoneči tenor gosp. Andr. Dietrichov. Tudi burki „Ne vem“ in „Nemški ne znajo“ vstrezali ste zeló občinstvu; vsaj to svedočé uže imena igralcev: gg. Radoslav Silvester, Anton Dietrich, Kalin, Trošt, Dekleva, gospica Ivana Kobal itd. Najbolj pa dopadal se je občinstvu komični prizor „Palček“ in uverjen sem, da, če bi ga bil gosp. Anton Dietrich ne le samo dvakrat, temveč trikrat itd. ponovil, občinstvo poslušalo ga bi bilo še vedno rado, kajti takih komikov se ne naveličamo.

Potem je sledil ples, ki je razveseljeval prijatelje in prijateljice svoje do ranega jutra. Drugi pa radovali so se pri kupici dobrega vipavca ali pa mrzlega senožeškega piva; tudi dobrih in okusnih jedil nismo pogrešali; — hvalo zato krčmarju, ki je kos gotovo nad tisoč gostov tako dobro pogostiti.

In tako izvršila se je prva Bleiweisova svečanost gotovo sijajno, kajti skoro slehernega slišal si dan pozneje govoriti: „kaj tacega nisem še doživel in vsaj čitalnica vipavska priredila še ni tolike svečanosti“. Zato slava njej in slava spominu vrlega in milega nam očeta!

Čitalnični odbor pačastil je s pismom dr. Karol Bleiweis vitez Trsteniški, v katerem živo obžaluje, da se ne more on in njegova častita mati vdeležiti svečanosti v spomin preljubega očeta, oziroma soproga. Zato vdeležiti se hoče slavnosti v duhu on, njega mati in cela njegova družina. Naposled kliče slavo čitalnici in odboru. (Pismo prečitali smo po slavnostnem govoru; sprejelo ga je občinstvo s srdačnim živijo!)

Došli so tudi sledeči brzojavci:

a) Čitalnici:

Odboru in deležnikom svečanosti in spominu očeta Slovencev Bleiweisa kliče: Slava!

Čitalnica šišenska.

Živo hrepeneč osebno vdeležiti se prve svečanosti v spomin očeta Bleiweisa zeló obžalujem, da so mi uže na pot odločenemu nastale zapreke; zato v duhu združen kličem zbranim čestiteljem: Večna slava spominu našega neumrljivega očeta, sveta naj nam ostane beseda njegova, njegov izgled! Bog živi hvaležni mu naš narod! Živela domovina!

Dr. Poklukar.

b) Gospodu grofu Lanthieri-ju, kot predsedniku čitalnice:

Vipavskim rodoljubom slovečim spominu nepozabljivega očeta naroda se pridružujejo v duhu:

Dr. Zupanec, dr. Zarnik, Klun, dr. Papež, Šuklje, Hribar, Turk, Valentinčič, Armič, Tomek.

Čast in pozdrav delavnemu odboru v spomin izveličanega prvega viteza narodne vojske.

Čitalnica ljubljanska.

c) Prvemu slavnostnemu odboru za Bleiweisovo svečanost v Vipavi:

Blagim čestilcem našega nepozabljivega nenadomestljivega očeta najsrčneji pozdrav!

Čitalnica ljubljanska.

Prem 15. sept. (Praktični kmetijski tečaj za učitelje na Slapu.) S povzdigo in zboljšanjem tudi le posameznih strok kmetijstva zboljšuje se gotovo tudi blagostan ne le posameznikov, nego na sploh vse dežele. To sprevidel bil je lansko leto tudi deželni zbor kranjski ter sklenil, da se na deželni sadje- in vinorejni šoli na Slapu vpelje med velikimi počitnicami za določeno število ljudskih učiteljev na deželi praktični kmetijski tečaj,

v katero svrho votirana bila je iz deželnega zaklada svota 400 gold. a. v. Na podlagi tega bil je deželni odbor kranjski zadnje dni meseca julija t. l. razpisal ta tečaj v „Laib. Zeitg.“ in pa v „Slov. Narodu“, za kojega so se imeli nameravajoči vdeleženci do dne 7. avgusta t. l. pri vodstvu imenovane deželne naprave na Slapu za sprejem pismeno oglašati. Oglasilo bilo se jih je o pravem času le 23 učiteljev, čemur vzrok iskati je pa le v tem, da „Laib. Zeitung-o“ malokateri učitelj v roke dobiva, a v „Slov. Narodu“ bil je pa razpis tečaja na zadnji strani med inserati, za koje se pa učiteljstvo dosti ne briga. Ko bi se bil razpis tečaja z nekoliko debelejšimi črkami med domačimi vestmi priredil, bili bi oglasili za sprejem gotovo veliko in mnogo brojnější.

Pa dobro; izmed prosilcev pozvalo je bilo vodstvo deželne sadje- in vinorejne šole v praktični kmetijski tečaj, kateri se je bil dne 16. avgusta o poludne na Slapu pričel, 15 ljudskih učiteljev, od katerih eden bil je pa iz gotovih vzrokov zadržan, ter se praktičnega kmetijskega tečaja vdeležiti mogel ni; toraj bilo je pravih vdeležencev samo 14, kateri imeli so poleg temeljitega, izvrstnega, teoretično-praktičnega poduka tudi hrano in stanovanje v deželni napravi na Slapu brezplačno.

Ves tečaj trajal je od dne 16. avgusta do dne 5. septembra t. l. Velezasluženi vodja deželne sadje- in vinorejne šole, g. Rihard Dolenc, predaval je o vsem potrebnem iz sadjereje, trtoreje, kletarstva, o uporabi vsakovrstnega sadja, napravi tropinskega kisa, tropinske repe, napravi žganja iz drnolj (oparnic), robidnic, bezgovih in hubatovih jagod ter o drugih, v gospodarstvo spadajočih važnih in koristnih točkah.

Gospod pristav Gustav Pirc, kateri je v preteklem mesecu na Dunaji izpit kot profesor kmetijstva izvršil, predaval je fizijologijo, živinorejo, gnojeznanstvo, zemljeznanstvo (vse potrebno iz geologije), obdelovanje zemlje, travnikov in polja, osuševanje premokrih in namakanje presuhih zemljišč, zboljšanje taistih, kmetijsko kolobarjenje, razna goveja plemena in še veliko družega koristnega iz splošnega kmetijstva, o čemur vsem bodem, če mi bode čas dopuščal, na drugem mestu v „Novicah“ pozneje obširneje govoriti poskusil. Oba gospoda predavala sta vsak svoje predmete z največim navdušenjem, temeljito praktično izurjenostjo, strokovnjaško in v resnici požrtovalno. Sosebno je pa umel še gospod vodja v svoja predavanja iz lastne skušnje dogodbe prav zanimivega zapopadka iz svojih kmetijskih popotovanj po deželi vpletati, kar je delalo ves poduk lahko umljiv, prijeten in domač. Vse, kar se je v šoli teoretično podučevalo, pokazalo se je slušateljem tudi pri obhodih dejansko, kar je gotovo najboljšega vspeha in bode tudi deželi, ako se vse po dotičnikih v javnost dejansko prevede, kmaču lepe in izdatne obresti donašalo.

Iz sadjereje obsegal je dejanski poduk sledeče: zemljišče za drevesnico: sejalnica, pikirne lehe, zaradišče, razdelitev drevesnice, sejanje in sajenje semena sadnega drevja, stratificiranje taistega, fikiranje enoletnih divjačkov, požlahnovanje v roki, nasad v drevesnico, izgojevanje pritlikovcev, špalirjev, pol- in visokodebelnatih dreves, izgoja raznih oblik krone sadnega drevja, nasad na stalno mesto, pinciranje in kasiranje mladik, praktično in pravilno obrezovanje mladega in starega sadnega drevja, ter raznovrstno pomnoževanje posameznih sort taistega. Iz trtoreje: Pridobivanje in napravljanje kovči (potaknjencev), bilfanje, trtnica, rigolanje zemlje za vinograde po praktičnem slapenskem načinu, prirejevanje novega vinograda za nasad, sajenje bil s pomočjo tako imenovanega sadilnega železnega svedra, obrezovanje trt na glavice, renska, francoska in banaška

izgoja trt, trtni špalirji, grubanje in cepljenje trt, gnojitev trtam v posamezne jačke (jamice) in v cele jarke, ter nekoliko trtnih boleznih, katere trosi raznih gljiv prouzročijo in pa trtna uš v naravi s pomočjo mikroskopa itd. Iz kletarstva: Trgatev, priprava grozdja za dobri mošt z odbiranjem gnjilih in suhih jagod, mastenje in rebljanje grozdja, moštna tehta ali vaga, grozdna kislina, francoska kipelna kad za napravo črnega vina, kipenje črnega vina, kipenje črnega in belega vinskega mošta, prešanje (otiskanje) in sprava mošta v sode, snaženje sodov, žvepljanje taistih, zažvepljevanje vina v nastavljenih sodih, filtriranje vina, pripravljavanje vina za sklenice, čiščenje kalnega vina, zboljšanje nizkih vin itd., kakor tudi pravčasno posnemanje mladih in starejših vin.

Praktična uporaba mikroskopa, trije fizikalno-kemični eksperimenti za spoznavanje dobrote raznih zemelj (prsti), praktično gnojišče in pa naprava komposta. Vse to je kratek obris o zapopadku dejanskega poduka, s čemur so se frekvantanti tudi sami pečali. Še to naj omenim, da je dejanski poduk v požlahnovanji sledeče obsegal: sedljanje, okuliranje sè živim in spečimo očesom, sleparsko okuliranje, cepljenje za lubad in pa v sklad, kakor tudi angleško kopuliranje ali naklad sè zarezno in naprava tekoče drevesne smole. Iz vsega tega se lahko razvidi, da se je v kratkih treh tednih nepričakovano veliko gradiva poleg teoretičnega poduka v šoli (kateri more se pa po vsej pravici bolj praktičen nego teoretičen imenovati) tudi zunaj taiste praktično prebavilo in pretvorilo, čemur edina zasluga gre pa gospodoma docentoma (sosebno gosp. vodji), katera umejeta svojo reč temeljito, strokovnjaško, lepo po domače popularno, stvarno in sistematično izvajati ter vse sproti tudi iz teoretičnega na praktično stališče pretvorjevati. (Konec prih.)

Iz Borovnice 15. sept. (Čebeloreja. Letina.) Kakor povsod, se je tudi pri nas letos čebeloreja veliko slabše obnesla, nego smo pričakovali. Tukajšen posestnik imel je nad 36 panjev, katere je vse podušil in dobil medú komaj okoli 7 centov. Kedar bi bile imele živalice na ajdi največ dobiti, bilo je deževno, mrzlo vreme. Sploh, ako bi bilo takrat solnčno in lepo, bila bi letina za med izvrstno dobra.

Kakor so se čebele slabo obnesle, ravno tako bode slabo z jesenskimi pridelki. Sena je letos malo, otava leži pokošena in gnjuje; da bi vsaj Bog dal lepo vreme, da bi otavo mogli pospraviti, ker prvo seno seni kaj sponeslo. Primanjkovalo bo tedaj krme in bojimo se, da bode treba nekaj repov iz hleva dati, vsled česar bomo pa malo gnoja imeli. S čem bomo tedaj polja zboljševali? — Krompir črni, posebno na močvirji, fižol bode slab, ajda srednje dobro kaže, tako, da ubozemu kmetovalcu se nič dobrega ne obeta.

Pribislav.

Iz Ljubljane. — Cesar in cesarica zapustila sta sinoči ob 8. uri železniško postajo Miramar, kjer so bili k slovesu zbrani ministri in vrhovniki oblastnij. Ob 11. in 26 minut zvečer dospel je vlak z visokimi popotniki v Ljubljano, kjer se je pomudil tukaj 5 minut ter odpeljal v Gödöllö. Gospod deželni predsednik Winkler in župan Grasselli bila sta na kolodvoru, pa pri vlaku je ostalo ves čas vse mirno.

— (Deputacija kranjskega deželnega zbora) sprejeli so presvitli cesar v Trstu preteklo nedeljo 17. t. m. V nagovoru naglašal je gosp. deželni glavar grof Thurn vedno in trdno udanost kranjske dežele do presvitlega cesarja in njegove rodovine in izrekel gorko zahvalo za velike, iz rok cesarjevih naši deželi došle brezštevne

dobrote. — Presvitli cesar odgovorili so, da veseli čujejo nove izraze vedno zveste kranjske dežele, da so ji zmiraj radi prišli na pomoč in da bodo to tudi v prihodnje zmiraj in iz srca radi storili.

Potem so presvitli cesar nagovorili posamezne ude deputacije ter vprašali jih o gospodarskih zadevah dežele. Drugi dan povabljen je bila deputacija na obed, in se še večeraj ni vrnila iz Trsta.

— Državni poslanec gospod vitez Josip Schneider namerava, kakor domači časniki poročajo, svoje poslanstvo odložiti, ker zdravje njegovo neki še ni toliko zboljšano, da bi si upal vdeleževati se državnega zborovanja. Akoravno gotovo z nami vred naši slovenski poslanci in vsi narodni ljubljanski volilci živo obžalujejo bolehnost ljubljene našega državnega poslanca, in želijo, da bi zopet popolno zdrav spretne svoje moči pridružil onim svojim tovarišem v državnem zboru, vendar pa nikakor ne moremo odobriti njegovega namena, odpovedati se poslanstvu, v prvi vrsti zato ne, ker gotovo upamo, da se gospodu poslancu zdravje prav kmalu povrne, v drugi vrsti pa tudi zato ne, ker bi se še danes moglo sprevideti, kolika težava in nevarnost bi mogla nastati za našo narodno stvar pri izbiranju njemu vrednega in sposobnega naslednika, ker še nismo pozabili, da so nam le v osebi gospoda Schneida harmonično združene odlične njegove lastnosti pripomogle k prvi zmagi v beli Ljubljani; pomanjkanje takih lastnosti pri novem kandidatu, ako bi bil potreben, moglo bi nam biti vzrok propada in razdvojenja. — Mi se tedaj s sklepom kluba narodnih poslancev deželnega zbora po vsem strinjamo, naprositi gospoda viteza Schneida, da poslanstva nikakor še ne odloži.

— (Monsignor dr. Alojzij Zorn), kanonik goriškega kapiteljna, vodja bogoslovskega semenišča, bivši profesor bogoslovja, imenovan je za poreškega škofa. Vesela ta novica dospel je v Gorico ob enem s prihodom presvitlega cesarja. — Prav srčno čestitamo slovenskemu rojaku in poreški škofiji.

— (O medenem sejmu) se nam piše iz Ljubljane: Zadnji medeni veliki sejm v Ljubljani je bil od čebelarjev prav dobro obiskan in je bilo veliko več prodajalcev nego kupcev, zato je pa tudi kupčija z medom ta dan zanikrna bila, kar se dá. Dopoludne je bila cena medu za stari cent od 17 do 18 gold.; kjer pa trgovcem taka visoka cena ni ugodna bila, je popoldne začela cena nazaj lesti; ob 2. uri je bila 16 gold., ob 5. uri uže 15 gold. stari cent, in kakor se čuti, tudi ta cena ne bo še obstala, ker se iz Hrvatskega in Slavonije fini med po prav nizki ceni ponuja. — Da naši domači prekupci na deželi letos ne bodo tako vškodovani kakor lani, ko je cena za méd v malih dneh od 18 gold. na 14 gold. nazaj padla, jim svetujemo, naj domá po nizki ceni méd plačujejo, da bodo potem kaj dobička imeli in ne zopet zgubo, kakor sedaj uže nekaj let.“

— (Vreme.) Gospôda navadno trdi, da govorjenje o vremenu kaže, da sicer gradivo za razgovarjanje pohaja, pri kmetu pa je to vse druga; njemu je vreme poglavita reč, ker to mu daje dobro ali povzroči slabo letino, premožnost ali revščino. Zato si tudi „Novice“ štejejo v dolžnost, spregovoriti besedo o nesrečnem vremenu preteklih 14 dni. Poljski pridelki: otava, grozdje, proso, krompir, turšica, ajda, pesa, korenje, repa itd. vse je še čakalo ugodnega vremena, pa — dan za dnevom lije dež, otavo pobira voda ali pa gnjuje po travnikih, grozdje še trdo odpada in gnije in vsi drugi pridelki se kvarijo. Tudi voda je marsikje napravila škodo. Poročila dohajajoča iz dolenske strani so prežalostna,

lanski vinski pridelek bil je slab, letošnji pa, da se Bog usmili!

Novičar iz domačih in tujih dežel.

O cesarjevem potovanji imeli bi veliko veliko poročati danes, toda premalo nam ostaja prostora, zato navajamo danes samo najimenitnejše dogodbe potovanja, pridržaje si o cesarjevem potovanji po Slovenskem pozneje bolj obširno poročati. Sprejem cesarjev v Gorici bil je sijajno krasen, svečanosti njemu na čast napravljene velikanske, ljudstvo navdušeno in odgovori cesarjevi na nagovore različnih deputacij bili so polni srčnosti in milosti. Pri več prilikah odstranil je presvitli cesar nenaravno stavljene zapreke med njim in Slovenci in prav sam zahteval, naj Slovenci ž njim govore slovenski, in tako se je pokazalo, da zapreke stavijo le nepoklicani naši nasprotniki.

Presvitli cesar dospeli so v Gorico 12. dne t. m. zvečer ob $\frac{1}{2}$ 6. uri, kjer jih je mestni župan pozdravil na Katarinjem trgu, potem odpeljali so se naravnost v stanovanje v poslopje okrajnega glavarstva na Travniku, kjer so jih pričakovali knez in nadškof, načelniki civilne in vojaške gosposke, deželni glavar in predsednik kupčijske zbornice. Ob $\frac{1}{2}$ 7. uri bil je obed, potem bakljada.

Dne 13. podali so se cesar najprej k grobu svojega učenika grofa Coronini-a, potem ob 7. uri zjutraj bila je vojaška parada, od 9. ure dopoldne pa so sprejemali cesar v avdijenci odlične osebe in deputacije. Ob 1. uri bil je obed, potem do 4. obiskovanje bolnišnic, šol in družih javnih zavodov, ob 4. podali so se cesar na ljudsko veselico na Rojicah, ob 6. bil je obed in ob pol 8. uri ogledavati so začeli krasno razsvitljeno mesto. — Povsod in zmiraj, kjer so se cesar pokazali, bila je brezštevna množica veselo-navdušenega ljudstva.

Dne 14. zjutraj odpeljali so se presvitli cesar iz Gorice čez Nabrežino-Divače v Pulj v kljub slabemu vremenu živahno pozdravljani. Dne 15. in 16. mudili so se presvitli cesar v Pulji ter enako živahno pozdravljani in spremljani si ogledali tamošnje vojno brodovje in vse naprave, ki so s tem v zvezi.

Po morji na brodu dospeli so dne 17., preteklo nedeljo zjutraj v Miramar, kjer so jih uže pričakovali presvitla cesarica, cesarjevič Rudolf in njegova soproga nadvojvodinja Stefanija. — Po 10. uri zjutraj odpeljal se je cesar z družino in spremstvom po železnici v Trst, kjer je bil po slovesnem pozdravu na kolodvoru sijajen vhod visokih gostov. V spremstvu bili so ministri Taaffe, Falkenhayn in Pino; o družih slovesnostih, ki so trajale 17., 18. in 19., ne dopuščam danes prostor obširneje poročati, omenimo tedaj samo to, da so bile vse slavnosti jako sijajne, ljudstvo domače in brezštevni vnanji gostje navdušeni, okoličani in mestna slovenska društva da so, dospevši na čolnih v Miramar, priredili pred cesarjevim gradom veličastno krasno serenado prepevaje najlepše slovenske pesmi, in da — hvala Bogu — lahomom v kljub predrznih poskušanj ni bilo mogoče, kaliti ali celo zabraniti domoljubnih sijanih praznikov našega Primorja.

Z Dunaja. — Tudi Dunaj ves pozorno spremlja cesarja na potovanji na jugu in vse druge dogodbe se prezirajo. Samo levičarji pridno spodjedajo svoja tovariša barona Walterskirchen-a in dr. Kronawetter, ki sta zato svoje poslanstvo v državnem zboru odložila.

S Tirolskega dohajajo žalostne novice, da so tamošnje reke vsled nepretrganega deževanja grozovito

narastle in v južnih Tirolib povodnji napravile škode za več milijonov. — Svitli cesar nakazali so takoj v pomoč poškodovanim iz lastne blagajnice 10.000 gold.

Koroška. — Tudi tukaj, posebno ob Dravi, napravile so povodnji vsled silnega deževanja grozovito škodo, nad 20.000 hloedov pobrala je voda, ceste in železnice so poškodovane. Cesar nakazali so podpore 5000 gold, deželni predsednik zaukazal je nabirko po vsi deželi.

Iz Trsta. — V Ronkah prijeli so preteklo soboto človeka, ki je s tovarišem v Vidmu najel voz, potem pa pred mejo s tovarišem vred po stranskih potah peš šel čez mejo, potem pa sta se zopet vozila na najetem vozu, ki ju je počakal. — Voznika s praznim vozom sreča med tem drug voznik in uni temu pové, kako in kaj. Domač voznik naznani sumljivo potovanje tujcev svojemu županu, ta okrajnemu glavarstvu in tako so hiteli žandarji za njima, toda le eden ostal je v Ronkah, namenjen tam prenočiti, drugi se je uže ob 2. popoldne odpeljal v Trst ter tam voz zapustil sredi ceste. — K prvemu pride v Ronkah zvečer v spavnico žandarm, tujec koj vstrelil na-nj, ne da bi ga bil zadel, le s silo ga zvežejo. — Preiskava sobe je pokazala, da je imel seboj 2 bombi prav enaki oni, ki je bila v Trstu vržena dne 2. avgusta, nadalje nitroglicerina in druge za polnenje bomb pripravljene reči. — Tujca še le 24 let starega odgnali so potem v Trst in tam se je dokazalo, da je on rojen Tržačan po imenu Viljem Oberdank, ki je v Trstu z odliko dovršil podučevanje na tamošnji realki, potem bil na Dunaji v tehniki, pred štirimi leti pa pozvan k vojaštvu v polk Weber v Trstu, in je koj drugi dan pobegnil v Rim. Hudodelnik je z vso nersramnostjo obstal, da je hotel z bombo v imenu laške mladine slaviti cesarjev prihod; ošabno je bahal: „storite z menoj, kar vam drago, moja družina je preskrbljena, za menoj pa jih pride še na tisuče.“ Po prvi noči zapora pravijo pa, da je bil uže ves obupan in voljen, pajdaž njegov, pravijo, da je poznan, pa da je prej ko ne pobegnil nazaj na Laško.

Rusija. — Moskovski časniki naznanjajo, da imata ruski car in carica danes priti v Moskvo; popoldne imajo se v Kremlu sprejemati stanovi.

Iz Egipta. — Kakor smo uže danes teden napovedovali, da bode, napadli so Angleži včeraj teden Arabijevo vojsko v Tel-el-Kebiru, preteklo sredo bilo je hudega boja konec s sijajno zmago Angležev, Arabijeva vojska pa je bila popolnem vničena, tako, da so angleški vojaki šli naravnost v Kairo, ter jo brez boja zasedli četrtek zvečer dospevši tje deloma po železnici. Tam vjeli so Arabi-pašo in vse druge načelnike upora. Zdaj je angleška armada v Kairi. — Tudi vsi drugi oddelki Arabijeve vojske so se vdali in sme se reči, da je za zdaj vojske z mečem in smodnikom konec in pričela se bode zopet vojska diplomacije s peresom. — Angleška pogodba s Turkom še ni podpisana in Angleži je zdaj nikakor ne morejo podpisati.

Žitna cena

v Ljubljani 16. septembra 1882.

Hektoliter: pšenice domače 8 gold. 10 kr. — banaške 9 gold. 97 kr. — turšice 6 gold. 80 kr. — soršice 6 gold. 70 kr. — rži 5 gold. 36 kr. — ječmena 4 gold. 71 kr. — prosa 5 gold. 53 kr. — ajde 5 gold. 53 kr. — ovsa 2 gold. 60 kr. — Krompir 2 gold. 50 kr. 100 kilogramov.